

Kaivoskoordinaatiohankkeen käynnistäminen ja rahoitus sekä vastaus valtuustoaloitteisiin

Kunnanhallitus 27.10.2025 § 219
557/00.01.05/2025

Valmistelija

kehitysjohtaja Pekka Kauhanen, puh. 044 740 1102

Siilinjärven kunnanvaltuustolle on jätetty kaksi valtuustoaloitetta Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivostoiminnan laajennukseen liittyen.

Ensimmäisessä valtuustoaloitteessa (18.8.2025, § 67, Kesk.) esitetään käynnistettäväksi Kaivoskoordinaattorihanke Yaran kaivostoiminnan laajennuksen mittavan ja monivaiheisen prosessin yhteyteen. Kaivoskoordinaattorihankkeen tulee huomioida niin eri vaihtoehtojen vaikutus elinkeinoelämään ja sitä kautta kunnan talouteen, kuin asukkaiden ja ympäristön muutoksiin varautuminen. Lisäksi on huomioitava asukkaiden kuulemisen varmistaminen prosessin eri vaiheissa ja varmistaa että kunta on aktiivinen toimija hankkeen edetessä. Hankkeessa tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi ja selvitetään erilaisia vaihtoehtoja muun elinkeinotoiminnan edistämiseksi nykyisen toiminnan puitteissa ja mahdollisen toiminnan laajentuessa. Hankkeeseen palkattaisiin määräaikainen kaivoskoordinaattori, jonka tehtävä on toimia linkkinä asukkaiden, elinkeinoelämän, kunnan ja Yaran välillä. Hankkeeseen esitetään haettavaksi rahoitusta mm. Pohjois-Savon Liiton kehitysmäärärahojen avulla.

Toisessa valtuustoaloitteessa (29.9.2025, §82, Vihr. ja SDP) on kehitysehdotus ensimmäiseen aloitteeseen, jossa tuodaan esille suunnitellun kaivoshankkeen laajennuksen mahdollisuudet ja myös huolet. Myönteisten työllisyys- ja elinvoimavaikutusten ohella kaivostoiminnan laajennukseen liittyy kielteisiä ympäristövaikutuksia, lähiasukkaiden arjen muutoksia sekä luonnonsuojelullisia ja sosiaalisia näkökulmia.

Aloitteella halutaan vahvistaa kuntalaisten luottamusta päätöksentekoon varmistamalla, että heidän näkemyksensä otetaan aidosti huomioon kaivostoiminnan laajennuksen käsittelyn edetessä. Aloitteessa tuodaan esille tarve edistää tasapuolista ja monipuolista osallistamista ja erilaisten näkökulmien huomioonottamista.

Kunnan nimeämän, riippumattoman asiantuntijan, kaivoskoordinaattorin tehtävänä olisi suunnitella ja toteuttaa osallistamisprosessi varmistaen, että myös kriittiset ja vähemmistöjen näkemykset tulevat kuulluiksi. Samalla hankkeesta tulee viestiä avoimesti prosessin etenemisestä ja tuloksista.

Aloitteessa edellytetään valittavalta kaivoskoordinaattorilta kokemusta ryhmien osallistamisesta ja viestinnästä sekä käytännön osaamista konfliktinratkaisusta ja sidosryhmäyhteistyöstä.

Hankkeen taustaa, käynnistäminen sekä hankesuunnitelma

Toteutuessaan kaivostoiminnan laajennus voisi tarkoittaa kaivostoiminnan jatkumista aina 2060-luvulle saakka. Laajennuksella arvioidaan olevan vaikutuksia laajalti ympäristöön ja kunnan asukkaisiin hankealueen läheisyydessä. Samalla laajennus kuitenkin toteutuessaan mahdollistaa merkittävän työllistävän ja tuotannollisen toiminnan jatkumisen Siilinjärvellä. Kaivostoiminnan laajennuksen vaikutuksia arvioidaan erilaisissa lupaprosesseissa ja kaavoituksen yhteydessä. Kaivoshankkeisiin liittyy monivaiheisia prosesseja, joissa asukkailla ja sidosryhmillä on mahdollisuus

osallistua ja vaikuttaa. Monivaiheisuus saatetaan kokea hankkeen vaikutuspiirissä oleville kuntalaisille sekavaksi ja haastavaksi osallistua.

Molemmista valtuustoaloitteissa tuodaan esille tarve nimetä ulkopuolinen ja riippumaton asiantuntija, kaivoskoordinaattori, joka toimisi linkkinä kunnan, Yaran, elinkeinoelämän ja asukkaiden välillä kaivostoiminnan laajennushankkeen edetessä ja käsittelyssä.

Asukkaat ja myös päättäjät kaipaavat selkeää, oikea-aikaista tietoa ja mahdollisuuksia vaikuttaa. Lisäksi aloitteissa tuodaan esille, että saadaan kunnan viranhaltijoille ja luottamushenkilöillä riittävää tietoa päätöksenteon tueksi.

Kaivoskoordinaattorihankkeen hankehakemusta on valmisteltu ja rahoitusta tiedusteltu sekä neuvoteltu alustavasti Pohjois-Savon Liiton Alueelliset innovaatiot ja kokeilut -määräraha (AIKO).

Hanke vastaa tarpeeseen hallita laajennuksen vaikutuksia kokonaisvaltaisesti – niin elinkeinoelämän, ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta. Tavoitteena on varmistaa, että kunta toimii aktiivisesti ja ennakoivasti, tukee päätöksentekoa ajankohtaisella tiedolla ja mahdollistaa asukkaiden osallistumisen hankkeen eri vaiheisiin.

Hankkeessa palkataan määräaikainen kaivoskoordinaattori, joka toimii linkkinä kunnan, Yaran, asukkaiden ja muiden sidosryhmien välillä. Koordinaattori järjestää kuulemis- ja tiedotustilaisuuksia, osallistuu kaavoitus- ja lupaprosessien valmisteluun sekä tuottaa tietoa, jota hyödynnetään kunnan strategisessa suunnittelussa. Samalla kartoitetaan kaivostoiminnan laajentumisen ja mahdollisen päättymisen vaikutuksia sekä tunnistetaan uusia elinkeinomahdollisuuksia.

Hankkeen tuloksena syntyy parempaa päätöksentekoa, vahvempaa vuorovaikutusta ja uusia mahdollisuuksia alueen elinvoiman kehittämiseen. Tuloksia hyödynnetään myös hankkeen päätyttyä osana kunnan normaalia toimintaa, ja ne tukevat Pohjois-Savon maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman 2025–2026 tavoitteita, kuten kestävä kehitystä, osaamisen vahvistamista ja alueellista saavutettavuutta.

Alustava toteutusaika hankkeelle on 1.2.2026 – 31.1.2027 (12 kk). Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 84 980 €, josta palkkakustannusten osuus on 60 700 € ja Flat rate 40% -mallilla välillisten kustannusten osuus 24 280 €.

Pohjois-Savo Liitolta haettavan rahoituksen osuus on 67 984 € (80 %) ja kunnan omarahoitusosuus 16 996 € (20 %).

Hankesuunnitelma, kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma voivat muuttua vielä rahoittajan käsittelyssä.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Päätöksellä mahdollistetaan hallita laajennuksen vaikutuksia kokonaisvaltaisesti – niin elinkeinoelämän, ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta. Kunta toimii aktiivisesti ja ennakoivasti, tukee päätöksentekoa ajankohtaisella tiedolla ja mahdollistaa asukkaiden osallistumisen hankkeen eri vaiheisiin.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää käynnistää Kaivoskoordinaattorihankkeen ja hakea rahoitusta 67 984 € Pohjois-Savon Liitolta. Hankkeeseen on varattu vuoden 2026 talousarviossa kunnan omarahoitusosuus 16 996 € TA-kohdassa 1340 EU-hankkeet. Hankkeen toteutumisen ja kunnan

osallistumisen edellytyksenä on, että hankkeen ulkopuolinen rahoitus toteutuu suunnitellusti.

Edelleen kunnanhallitus ehdottaa, että kunnanvaltuusto päättää merkitä edellä olevan tiedoksi ja toteaa molemmat valtuustoaloitteet loppuun käsitellyiksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

_____

Keskustelun aikana Ulla Santti ehdotti kunnanjohtajan pohjaehdotuksesta poiketen, että: "Esitän, että kaivoskoordinaattorin tehtäväkuvausta muokataan Vihreiden ja SDP:n valtuustoaloitteen mukaiseksi. Sopiva koulutustausta kaivoskoordinaattorille olisi esimerkiksi yhteiskuntatieteiden, viestinnän, ympäristöpolitiikan tai osallistuvan suunnittelun opinnot. Henkilön ei tule olla kaivosalan asiantuntija vaan puolueeton fasilitaattori."

Katariina Syväys kannatti Ulla Santin tekemää ehdotusta.

Puheenjohtajan esityksestä päätettiin suorittaa asiassa äänestys siten, että ne jotka kannattavat kunnanjohtajan pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Ulla Santin tekemää, kannatettua päätösehdotusta äänestävät EI.

Suoritettua äänestyksessä annettiin 7 JAA ääntä ja 2 EI ääntä.
Puheenjohtaja totesi äänestyksen tulokseksi tulleen 7-2.

Kunnanhallitus päätti siten hyväksyä kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Äänestysraportti pykälän liitteenä.

_____

Kehitysjohtaja Pekka Kauhanen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.